

ผลการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มี
ผลต่อความพึงพอใจ พฤติกรรมความร่วมมือและการคิดเชิงเหตุผล
ของเด็กปฐมวัย

EFFECTS OF THE BRAIN GYM ACTIVITY APPLICATION IN CONJUNCTION WITH
THE PROJECT-BASED APPROACH AFFECTING THE EARLY CHILDHOOD'S
SATISFACTION, COOPERATIVE BEHAVIORS AND REASONABLE THINKING

3

ศิริพร รังหอม*

ดร.สุจิตรา แบบประเสริฐ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการให้มีประสิทธิภาพ 2) ศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ 4) เปรียบเทียบการคิดเชิงเหตุผล ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ 5) เปรียบเทียบความพึงพอใจ พฤติกรรมความร่วมมือ การคิดเชิงเหตุผล ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีสภาพการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนท่าศาลาราชภัฏวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 16 คนซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดประสบการณ์โดยการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ จำนวน 2 โครงการ 2) แบบสังเกตพฤติกรรมความพึงพอใจ 3) แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ 5) แบบทดสอบวัดการคิดเชิงเหตุผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) สถิติทดสอบค่าที (t – test for dependent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One – Way MANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีผลการประเมินความเหมาะสมมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.6 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ มีความเหมาะสมมากที่สุดและมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.56 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.56 หรือคิดเป็นร้อยละ 56

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 2.69$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.27

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีพฤติกรรมความร่วมมือหลังเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ มีการคิดเชิงเหตุผล หลังเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การเปรียบเทียบรวมทั้งความพึงพอใจ พฤติกรรมความร่วมมือ และการคิดเชิงเหตุผล ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีสภาพการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to develop an approach toward efficient learning experience application through the Brain Gym activities in cooperation with the Project-based Approach, 2) to examine satisfaction of the early childhood taught by the Brain Gym exercises in conjunction with the Project-based Approach, 3) to compare the early childhood's cooperative behaviors before and after being taught by the Brain Gym Activities in collaboration with the Project-based Approach, 4) to compare the early childhood's reasonable thinking before and after being taught by the Brain Gym exercises along with the Project-based Approach , and 5) to compare the satisfaction, cooperative behaviors, and reasonable thinking of the early childhood taught by the Brain Gym activities in association with the Project-based Approach among those who were in the states of being brought up differently. Samples consisted of 16 second-year early childhood pupils in the first semester of academic year 2011 at Tha Sala Ratwittaya School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1 using Cluster Random Sampling technique. The tools used for the study comprised: 1) a plan of the Brain Gym Activities in collaboration with the Project - based Approach consisting of 2 projects, 2) a form of satisfaction behavior observation, 3) a form of satisfaction interview, 4) a form of cooperative behavior observation, and 5) a test of reasonable thinking. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation, Effectiveness Index, t-test (Dependent Samples), One-Way MANOVA.

The findings of this study could be concluded as follows:

1. The lesson plans of the Brain Gym Activity Application in collaboration with the Project-based Approach with an average score of 4.6 according to the suitability assessment showed that the lesson plans of the Brain Gym activities in association with the Project-based Approach were most appropriate. It got an Effectiveness Index of 0.56 which indicated that the students gained an increased knowledge of 0.56 or 56 %.

2. The early childhood who were taught by the Brain Gym activities together with the Project-based Approach, after the treatment, gained the average scores of satisfaction at the high level (mean = 2.69) and the standard deviation of 0.27.

3. After the treatment, the early childhood taught by the Brain Gym exercises in cooperation with the Project-based Approach gained a higher level of cooperative behaviors than those before the treatment at the .01 level of significance.

4. After the treatment, the early childhood taught by the Brain Gym activities along with the Project-based Approach gained a higher level of the reasonable thinking after the treatment at the high level. It was significantly different from that before the treatment at the .01 level.

5. From the comparison of the early childhood's satisfaction, cooperative behaviors and reasonable thinking after being taught by the Brain Gym exercises in association with the Project-based Approach among the early childhood brought up in different conditions, it was found that, after the treatment, their satisfaction, cooperative behaviors and reasonable thinking were significantly different at the .01 level.

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยได้ปรับเปลี่ยนสภาพไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ จากสังคมที่มีวิถีชีวิตที่เคยพึ่งพาเกื้อกูล มีความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นสังคมที่เข้าสู่ระบบการแข่งขัน ทำให้สังคมและวิถีชีวิตความเป็นไทยเปลี่ยนไป สิ่งเหล่านี้นับวันจะรุนแรงขึ้น และจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศไทย ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศไทยซึ่งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายบริบท จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคนและระบบ ให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันโดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต ให้เด็กได้ฝึกคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล เป็นระบบรู้จักเข้าใจและสามารถควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มีจุดประสงค์ในการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปีบนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม (กรมวิชาการ, 2546 : 3) มนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปรากฏอยู่ในตัวเด็กตั้งแต่แรกเกิด ความสามารถนี้คือการปรับตัว (Adaptation) เป็นกระบวนการที่เด็กสร้างโครงสร้างตามความคิด (Scheme) โดยมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม 2 ลักษณะ คือ เด็กพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยซึมซับประสบการณ์ (Assimilation) และการปรับโครงสร้างสติปัญญา (Accommodation) ตามสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลในโครงสร้างความคิด ความเข้าใจ (Equilibration) ความสามารถนี้เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างทางสมองของมนุษย์ (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2545 : 36-37, อ้างอิงมาจาก Piaget, 1962 : 227) การบริหารสมอง (Brain Gym) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกให้มีการทำงานอย่างสมดุล แข็งแรงช่วยให้เกิดทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาการทางภาษาพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวจะให้เกิดความจำได้ดี ทิศนา ขัมมณี (2550 : 8) กล่าวว่าว่าการบริหารสมองเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายซึ่งช่วยให้สมองทำงานอย่างดี และเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติที่ดี

การจัดประสบการณ์แบบโครงการนอกจากจะเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาด้านการคิดของเด็กปฐมวัยแล้วการจัดประสบการณ์แบบโครงการยังเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการทางสังคม คือกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกันกับผู้อื่น อันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ตลอดจนการคิดถึงคนรอบข้างอย่างเข้าใจ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้นความร่วมมือเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่สามารถพัฒนาได้กับบุคคลให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์การอยู่ร่วมกันในสังคม การสร้างความพึง

พอใจเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้อย่างดีของเด็กรุ่นใหม่ กล่าวคือ ความพึงพอใจเป็นสภาพความรู้สึกที่มีความสุข สดชื่นต่อบุคคล สิ่งของและบริการ เป็นภาวะทางอารมณ์เชิงบวกที่บุคคลแสดงออกเมื่อได้รับผลสำเร็จ ทั้งปริมาณและคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย ตามความต้องการ ความพึงพอใจจึงเป็นผลของความต้องการที่ได้รับการตอบสนองโดยมีการจูงใจ (Motivation) หรือสิ่งจูงใจ (Motivators) เป็นตัวเหตุ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2553 : 228-229) ดังนั้นการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนให้กับผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องด้วยความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียนรู้อยู่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก (สมหมาย มะลิทอง. 2552 : 72)

สำหรับสภาพปัญหาของโรงเรียนท่าศาลาราชภัฏวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 21, 22 และ 25 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2549 พบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียนปฐมวัย มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับ พอใช้ทั้งสองมาตรฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549 : 21) ปัญหาที่พบคือเด็กขาดทักษะในการคิด ขาดทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม ไม่รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือแบ่งปัน ทำให้เด็กไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ตลอดจนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนในระดับปฐมวัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักจิตวิทยา และหลักการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิด การปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งค่านิยมอันพึงประสงค์ในระดับปฐมวัย และเห็นความสำคัญที่จะนำเอากิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมาพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงเหตุผล การปลูกฝังพฤติกรรมความร่วมมือและความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีประสิทธิภาพตามที่กำหนด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ
4. เพื่อเปรียบเทียบการคิดเชิงเหตุผล ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ
5. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ พฤติกรรมความร่วมมือ การคิดเชิงเหตุผล ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีสภาพการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกัน (กลุ่มเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อและแม่ กลุ่มเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อหรือแม่ และกลุ่มเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากผู้อื่นที่ไม่ใช่พ่อและแม่)

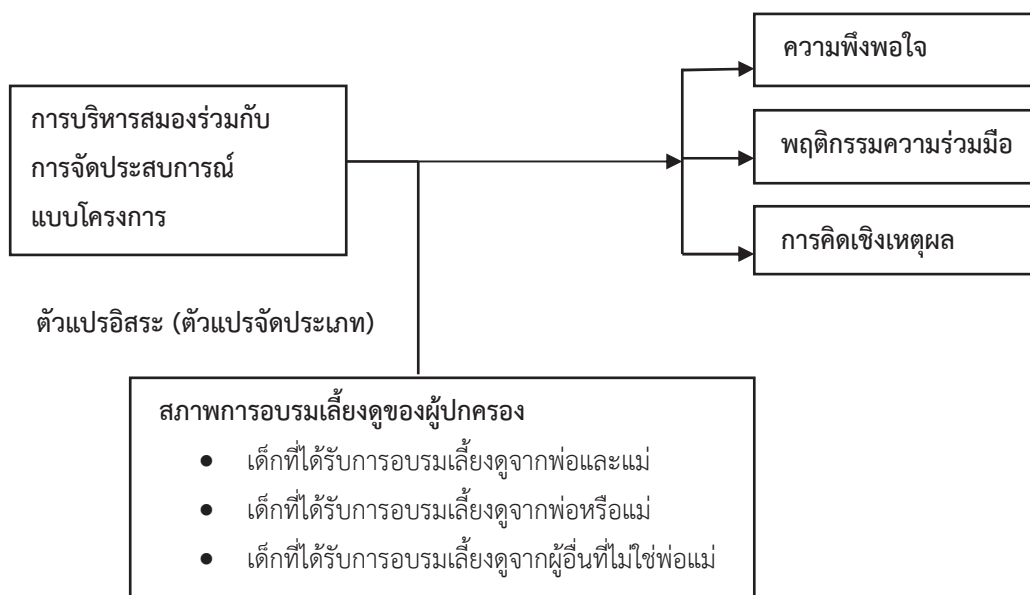
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างดีของเด็กรุ่นใหม่ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของไวทสกี้ (Vygotsky) ที่เน้นว่าสังคมและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมความฉลาดและกระบวนการการเรียนรู้ในพัฒนาการของเด็ก ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของปียาเจต์ (Piaget) ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดของกิลฟอร์ด (Guilford) ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม

ของอีริกสัน (Erikson) ทฤษฎีพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของฮาวิกเฮิร์ส (Havighurst) แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบบริหารสมอง แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบโครงการมาเป็นพื้นฐานของการสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัยดังภาพประกอบต่อไปนี้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (ตัวแปรจัดกระทำ) ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายนาแก้วบ้านแป้น อำเภอนาแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 11 โรงเรียน จำนวน 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 220 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนท่าศาลาราชภัฏวริทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- แผนการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการจำนวน 2 โครงการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมความพึงพอใจ

2.2 แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ

2.4 แบบทดสอบวัดการคิดเชิงเหตุผล จำนวน 30 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 1/2554 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งหมด 40 ชั่วโมง โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความยาก (difficulty) หาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดการคิดเชิงเหตุผล คำนวณจากสูตร KR-20 การหาความเชื่อมั่น ของแบบสังเกตความพึงพอใจ และแบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ ทั้งฉบับด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ทดสอบค่าที (t – test for dependent Samples)

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีผลการประเมินความเหมาะสมมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.6 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ มีความเหมาะสมมากที่สุดและมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.56 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.56 หรือคิดเป็นร้อยละ 56

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69) ทั้งในด้านสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72) ด้านการแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60) และการชื่นชมความสามารถของตนเองและผู้อื่น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจหลังการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีค่าเท่ากับ 0.25 ถึง 0.38

3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีพฤติกรรมความร่วมมือทั้งโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ด้านการช่วยเหลือ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้ง หลังเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีการคิดเชิงเหตุผลโดยรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการจัดประเภทและด้านการสรุปความ และจำแนกรายด้าน หลังเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการเปรียบเทียบรวมทั้งด้านความพึงพอใจ พฤติกรรมความร่วมมือ และการคิดเชิงเหตุผล ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีสภาพการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันหลังเรียนจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สำหรับการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรนำการบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความพึงพอใจ มีพฤติกรรมความร่วมมือและความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลสูงขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการในระยะแรกๆ เด็กยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้น ครูควรชี้แจงวิธีดำเนินการ การปฏิบัติตน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการนำเสนอเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มให้เด็กก่อนเข้าใจก่อนดำเนินกิจกรรม

1.3 ครูควรกระตุ้นให้เด็กทำการบริหารสมองและตีม้า ก่อนดำเนินการจัดประสบการณ์แบบโครงการทุกครั้ง

1.4 การทำกิจกรรมกลุ่ม เด็กบางคนมักไม่ค่อยร่วมกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือเพื่อน ครูควรกระตุ้นให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือปรึกษาหารือกันระหว่างกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ กับเด็กชั้นอื่นๆ หรือประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ

2.2 ควรทำการศึกษาการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ในระดับปฐมวัยและระดับชั้นอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความเชื่อมั่นของตนเอง

2.3 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ กับกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่นๆ

2.4 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกิจกรรมบริหารสมองร่วมกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการในกลุ่มประชากรที่ไม่มีข้อจำกัดแบบกลุ่มทดลอง - กลุ่มควบคุม

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

ทศนา แคมมณี. 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

บุญธรรม กิจปรีดาภิสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศรีอนันต์การพิมพ์, 2553.

สมหมาย มะลิทอง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อวิธีจัดการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปที่เน้นทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา. วิทยานิพนธ์ ค.ม, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2550.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. สรุปการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพนอกระบบการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รอบสอง พ.ศ.2549 – 2553), 2549.

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. การวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอนสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.